

Referat

Lolland-Falsters Stift – Møder

Stiftsrådsmøde 13. november 2024 - d. 13-11-2024 kl. 10:00 til 13:00

Deltagere: Anders Martin Lauritsen, Anne Birgitte Reiter, Anne Hopkins, Birthe Gunhild Friis, Ebbe Balck Sørensen, Knud-Erik Rasmussen, Laura Håkansson, Marianne Gaarden, May-Brit Buchardt Horst, Palle Jacobsen, Johannes Olav Kruse Kristensen, Steen Erik Henriksen, Susanne Høegh Nielsen, Susanne Møller, Lene Møller Krabbesmark

Afbud: Anne Hopkins, Trine Frydkjær Paulsen

Mødepunkt	Referat
1 - Godkendelse af dagsordenen Til beslutning: Dagsordenen skal godkendes.	Dagsordenen blev godkendt.
2 - Konstituering af stiftsrådet Til beslutning: Jf. stiftsrådets forretningsorden skal der på årets sidste mødes vælges en formand og næstformand for det kommende år, ved skriftlig afstemning. Kun læge medlemmer kan vælges. Dertil skal der udpeges en repræsentant til Budgetsamrådet, som også sidder for et år ad gangen.	Susanne Møller og Steen Henriksen blev genvalgt som hhv. formand og næstformand. Knud-Erik Rasmussen blev genvalgt til Budgetsamrådet.
3 - Fastsættelse af mødedatoer i 2025 Til beslutning: Stiftsrådets fire ordinære møder i 2025 skal fastsættes. Der foreslås fire følgende tidspunkter, til vedtagelse eller justering på mødet (medbring kalendere for fælles koordinering): Torsdag den 20. februar kl. 10-13 Onsdag den 21. maj kl. 10-13 Onsdag den 10. september kl. 10-13 Torsdag den 6. november kl. 10-13 Dertil foreslås det at afholde et strategi- og julemøde onsdag den 17. december kl. 10-13.	Mødet i september 2025 blev flyttet til torsdag den 11. september kl. 10-13. De øvrige foreslåede mødedatoer blev godkendt. Stiftsadministrationen sender kalenderinvitationer til alle.

4 - Økonomi: Status for det bindende stiftsbidrag

Til orientering:

Vedlagt er budgetopfølgning pr. 3. november 2024 for det bindende stiftsbidrag, til stiftsrådets orientering.

Prognosen for enkelte poster søges kvalificeret på mødet.

Sager:

Bindende stiftsbidrag og stiftsmidler - til LOF's stiftsrådsmøder i 2024 (2024 - 5807)

Bilag:

Budgetopfølgning Stiftsråd 2024

Stiftsrådet løb kort posterne igennem. Kørselsudgifter til Det mellemkirkelige stiftsudvalg flyttes over på den fælles post til kørselsudgifter.

Udgiften til workshops om differentieret vedligeholdelse samt til Netværk mellem læger og præster falder først næste år. Projekterne behøver ikke genansøge, da indholdet er det samme, og blot forsinket.

5 - Økonomi: Bevilgede lån og stiftsmidler

Til orientering:

Vedlagt er oversigt over bevilgede lån hidtil i 2024 samt status for stiftsmidlerne, til stiftsrådets orientering.

Sager:

Bindende stiftsbidrag og stiftsmidler - til LOF's stiftsrådsmøder i 2024 (2024 - 5807)

Bilag:

Oversigt stiftsmidler 30.10.2024, Oversigt over bevilgede lån i 2024

Stiftsrådet tog orienteringen til efterretning.

Om frigivelsen af kapital til genopsætning af loft i Torslunde Kirke uddybede Susanne Nielsen kort, at der er tale om en erstatningssag, hvor parterne er enedes om delt finansiering.

6 - Forslag til ny lånepolitik

Til beslutning:

Grundet kritik fra Rigsrevisionen af seks stifters udlånspraksis har Viborg Stift lavet et forslag til en revideret lånepolitik, der imødegår kritikpunkterne. Selvom der ikke blev påtalt kritiske forhold ved Lolland-Falsters Stiftsråds udlån, har administrationen alligevel udarbejdet et forslag til en revideret lånepolitik, som lægger sig op af forslaget fra Viborg.

Markeringer med farve er nyt i forhold til stiftsrådets nuværende lånepolitik, og hertil er interne bemærkninger skrevet med kursiv.

Stiftsrådet skal beslutte, om en ny lånepolitik kan

Stiftsrådet gennemgik de foreslåede tilpasninger til lånepolitikken, som efter fælles drøftelse og afklaring alle kan godkendes, inkl. punkt 6 om energi- og miljømæssige projekter. Under punkt 3. Ansøgningen ønskes det dog præciseret, hvilke af provstiets indtægter, der skal vedlægges et overblik over til låneansøgningen. Det afklarer stiftsadministrationen og sender derefter den endelige ordlyd af lånepolitikken til skriftlig godkendelse i stiftsrådet.

godkendes i den form.

Sager:

Revideret lånepolitik 2024 (2024 - 28139)

Bilag:

Udkast til revision af stiftsrådets udlånspolitik

7 - Økonomi: Stifternes kapitalforvaltning

Til orientering:

Ebbe Balck Sørensen orienterer om seneste nyt fra Stifternes Kapitalforvaltning.

Vedlagt er rapportering af kapitalforvaltningen for september for Lolland-Falsters Stift.

Sager:

Fællesfondens Kapitalforvaltning 2024 - ADF (2024 - 1310)

Bilag:

Lolland-Falsters Stift_5067 416342_30.09.2024

Ebbe Balck Sørensen har inden mødet sendt materiale ud om kommende bestyrelsesmøde i Stifternes Kapitalforvaltning.

Den seneste opgørelse viser, at overskuddet de seneste måneder og i hele 2024 retter op på noget af det forrige års tab. Fremadrettet får valget i USA desværre nok en negativ konsekvens for udbyttet.

Der er ikke noget nyt om aktieinvestering. Det afventer sandsynligvis erfaringer fra investering af fællesfondens kapitaler, som forventeligt starter op i 2025.

8 - Økonomi: Nyt fra Budgetsamrådet

Til orientering:

Knud-Erik Rasmussen orienterer om nyt fra Budgetsamrådet.

Knud-Erik Rasmussen har inden mødet sendt referatet ud fra sidste møde i Budgetsamrådet, hvor ansøgningerne til Omprioriteringspuljen blev gennemgået. Siden er de tildelte bevillinger offentliggjort sammen med budgettet for folkekirkens fællesfond 2025 (i nyhed på FIN den 1. november 2024 /ref.).

9 - Ansøgning om støtte til ekstra dialogmøde om demens

Til orientering

På stiftsrådets sidste møde undlod stiftsrådet at behandle en ansøgning fra Ældrerådet Guldborgsund om økonomisk støtte til et dialogmøde den 1. oktober 2024 om hjælp til demensramte og deres pårørende, i den tro at ansøgningen ikke længere var relevant grundet kommunal støtte til arrangementet. Det viste sig at være en misforståelse.

I mellemtiden arrangerede Ældrerådet Guldborgsund endnu et dialogmøde med samme emne, da der var så stor opbakning til det første arrangement, og håbede at stiftsrådet i stedet ville støtte denne gang. Det nye møde blev afholdt den 29. oktober, og altså for tidligt til at stiftsrådet kunne

Provst Johannes Kristensen informerede indledningsvist fra de to dialogmøder om demens. Stiftsrådet tog orienteringen til efterretning og bifaldt støtten til mødet den 29. oktober.

Knud-Erik Rasmussen gjorde opmærksom på organisationen Faglige Seniorer, som samarbejder med kommuner og ældreråd, og måske kunne være en relevant samarbejdspartner. Biskop Marianne Gaarden supplerede med, at vi her i stiftet har gerontokonsulent Lisbeth Mannerup som koordinator, der samler præster og samarbejdspartnere om videndeling og aktiviteter.

behandle en ansøgning på nærværende møde.

Da stiftsrådet tilkendegav opbakning til dialogmødet på sidste stiftsrådsmøde, har stiftsrådsformanden og biskoppen i forening givet tilsagn om støtte, i forventning om stiftsrådets fortsatte opbakning. Siden har Ældrerådet Guldborgsund sendt et afsluttet regnskab (vedlagt), og søger nu kun 1.649,59 kr. Beløbet er tildelt formålet fra biskoppens rådighedsbeløb.

I alt deltog 310 personer i de to møder, med provst Johannes Kristensens aktive deltagelse begge gange.

Sager:
Stiftsrådet - Ansøgning om støtte til temaften for demensramte og pårørende (2024 - 23102)

Bilag:
regnskab demens

10 - Ansøgning om støtte til seks nye katekismussalmer

Til beslutning:

Stiftsrådet skal tage stilling til vedlagte ansøgning om støtte til udarbejdelse af seks nye katekismussalmer til folkekirken som en markering af 500-året for Luthers første salmebøger. Der søges ikke om et bestemt beløb.

Sager:
Stiftsrådet - Ansøgning om støtte til udarbejdelse af 6 nye katekismussalmer til folkekirken (2024 - 27030)

Bilag:
Aktdokument, Ansøgning Lolland Falster stift

Stiftsrådet gav afslag på ansøgningen, da man ikke fandt den tilstrækkelig konkret. Der blev efterlyst et forventet støttebeløb og gerne et konkret eksempel på den poesi og nutidighed, de nye salmer skal udtrykke.

11 - Ansøgning om tilskud til konferencen Krydsfelt

Til beslutning:

Stiftsrådet skal tage stilling til vedlagte ansøgning om økonomisk støtte på op til 15.000 kr. til at afholde konferencen Krydsfelt i januar 2026.

Krydsfelt er en landsdækkende konference, der bringer repræsentanter fra Folkekirken og tilknyttede organisationer sammen for at inspirere og netværke på tværs af grænser og skel i arbejdet med børn, unge, tro og kristendom.

Stiftsrådet fandt, at projektet er relevant og favner bredt. Rådet bevilgede 5.000 kr. til konferencen.

Biskop Marianne Gaarden oplyste under dette punkt, at landets religionspædagogiske konsulenter overfor biskopperne har foreslået, at der tilknyttes to præster til hvert konfirmandhold. Det ledte til en fælles drøftelse i stiftsrådet om konfirmandundervisningen, blandt andet om menighedsrådenes rolle i undervisningen og ikke mindst deres prioritering af ressourcer til undervisningen. Det varierer fra sted til sted, ligesom hvor meget præsterne samarbejder og sparrer med hinanden om undervisningen. Forældrene spiller også en rolle og det samme gør skolerne. Laura

Konferencen arrangeres af Stifternes religionspædagogiske konsulenter, Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler, KFUM og KFUK, FUV, Folkekirkens konfirmandcenter, Indre Missions Ungdom, FDF, De grønne pigespejdere og KFUM-spejderne.

De ti stiftsråd søges om samme beløb.

Sager:

Stiftsrådet - Økonomisk tilskud til konferencen
Krydsfelt (2024 - 30502)

Bilag:

Aktdokument, Ansøgning til Lolland-Falster Stiftsråd om støtte til Krydsfelt

Håkansson oplevede for nylig, at Stormarksskolen i Nakskov bidrog med en kontaktlærer til undervisningen, hvilket var meget positivt.

12 - Menighedsrådsvalg 2024 og rammer for menighedsrådenes arbejde

Til drøftelse:

Biskop Marianne Gaarden orienterer indledningsvist om status for de nyvalgte menighedsråd. Derefter samles i fællesskab op på erfaringer fra valget og drøftes, hvordan de nye menighedsråd i Lolland-Falsters Stift kommer godt i gang.

I forbindelse med et af kirkeministerens nedsat arbejde om en revision af menighedsrådsloven, med henblik på at forenkle rammerne for menighedsrådenes arbejde, har By-, Land- og Kirkeministeriet (BLKM) iværksat en undersøgelse af menighedsrådenes arbejdsvilkår. Resultatet af denne undersøgelse foreligger nu og kan ses her: <https://www.blkm.dk/aktuelt/singlevisning/ny-undersogelse-saetter-retningen-for-fremtidens-menighedsraad>

BLKM opsummerer resultatet således:

"Menighedsrådsmedlemmer ønsker at delegerer ansvar og opgaver.

41 procent af menighedsrådsmedlemmerne i undersøgelsen giver udtryk for, at de i høj grad eller meget høj grad mener, at uddelegering af ansvarsområder vil hjælpe i deres arbejde. Særligt peger de på, at ansvaret for bygningsvedligeholdelse og drift af præsteboligen og byggeteknisk rådgivning gerne må flyttes fra menighedsrådet til provstiudvalget eller stiftet.

43 procent giver udtryk for, at de i høj grad eller i meget høj grad ønsker at kunne delegerer konkrete opgaver til fx ansatte, et udvalg eller til et andet

Biskop Marianne Gaarden informerede om resultaterne efter 1. og 2. valgrunde. Nogle steder søges der nu dispensation til at fortsætte med et mindre antal medlemmer og et par steder søges der om sammenlægning (af enten menighedsråd eller sogne). Kun et enkelt sted ser det problematisk ud at finde en løsning. Der bliver inden listevalg i stiftet.

Derefter vendte stiftsrådet kort BLKM's undersøgelse af menighedsrådenes arbejdsvilkår. Blandt respondenterne er kun en mindre andel præster. Det giver indtryk af, at nogle præster ikke ser sig selv om en del af menighedsrådet; et indtryk stiftsrådet overordnet kunne nikke genkendende til.

I forhold til delegering af ansvar og opgaver blev der bordet rundt givet en status på samarbejder og planer herom på tværs af sognene inden for hvert provsti. Det er mest almindeligt med en fælles regnskabsfører, som både kan være en ansat til opgaven eller udlagt til et professionelt regnskabskontor.

I Maribo Domprovsti har de god erfaring med en fælles (professionel) kirkeværge, og det overvejes også i Lolland Vestre Provsti.

En fælles kontaktperson overvejes i alle fire provstier, dog med varierende stillingsindhold, idet Lolland Østre og Falster provstier undersøger muligheden for at ansætte en understøttende konsulent til hjælp for kontaktpersonerne. Ebbe Balck Sørensen gjorde opmærksom på, at han som kontaktperson har fået god støtte fra stiftsadministrationen til hjælp med kontrakter, tvister og lignende.

Afslutningsvist blev der efterspurgt bedre information til næste menighedsrådsvalg om fire år og selve valgbehandlingen opleves tung og svært

menighedsråd. Blandt de 43 procent er der mest interesse for at kunne delegere administrative opgaver med budgetter og regnskaber og administrative opgaver med personaleadministration."

Resultaterne drøftes i relation til det nylige valg samt arbejdet med revision af menighedsrådsloven.

gennemskuelig for de uindviede. Stifternes Valgtaskforce har givet et lignende input til ministeriet.

13 - Nyt fra formanden

Til orientering:

Stiftsrådsformand Susanne Møller orienterer om relevant nyt.

Stiftsrådsformand Susanne Møller oplyste, at distriktsforeningen i det nye år arrangerer kurser for nye menighedsrådsmedlemmer. Det er medarbejdere fra Landsforeningens sekretariat, der underviser.

Der er planlagt fire kurser, som stiftet vil omtale i næste nyhedsbrev:

Ny i menighedsrådet - introduktion til menighedsrådsarbejdet
Tirsdag 7. januar 2025 kl. 17.30 i Maribo

Introduktion for kontaktperson
Onsdag 19. februar 2025 kl. 17.30 i Maribo

Introduktion for kasserer
Torsdag 6. marts 2025 kl. 17.30 i Maribo

Introduktion for kirkeværge
Torsdag 6. november 2025 kl. 17.30 i Nr. Alslev.

14 - Nyt fra biskoppen

Til orientering:

Biskop Marianne Gaarden orienterer om relevant nyt.

Biskop Marianne Gaarden indledte med at supplere med, at stiftet holder åbent hus for nyvalgte menighedsrådsmedlemmer onsdag den 22. januar 2025 (efter fyraften).

I uge 43 var stiftet vært for bispemødet, som fandt sted i Maribo. Det inkluderede et fællesmøde med folkekirkens parter den 23. oktober om middelalderkirker og bæredygtig forvaltning af folkekirkens fælles økonomi. Kirkeminister Morten Dahlin åbnede mødet og Sigge Winther Nielsen holdt oplæg om vilde problemer, efterfulgt af oplæg fra Klaus Kerrn-Jespersen om økonomien til kirker og kirkegårde. Det var en spændende dag med gode input til det videre arbejde.

Marianne informerede derefter om DR's optagelse af fire gudstjenester til DR, der skal sendes til jul og nytår, samt når der er forbønsgudstjeneste den 24. november. Der var flest til nytårgudstjenesten, men også mange til optagelsen til juledag.

Fredag den 8. november holdt BLKM og projektet "Læs teologi og bliv præst" et seminar om landsdækkende præstebetjening, herunder om rekruttering og fastholdelse. Udfordringen med mangel på ansøgere er ikke særlig for præsterne; det gælder flere faggrupper væk fra storbyerne.

22 % af dem der tager Pastorseminariet søger ikke embede, og præsterne stopper gennemsnitligt, når de er 64 år. De tendenser vil man gerne ændre. Der er til gengæld mange § 1a- og § 2-ansøgninger på landsplan, og de ses også her i stiftet. Det bifalder Marianne, da de profiler tilfører folkekirken noget andet med deres erfaring.

Kirkefondet afholdt en temadag om folkekirken sammenhængskraft lørdag den 9. november, hvor ministeren deltog. Han er opmærksom på de særlige udfordringer med kirkebygningerne i de yderste landdistrikter, hvor særligt problematikken visse steder på Lolland gør sig bemærket. Ikke overraskende blev udligningsordningen nævnt flere gange.

15 - Orientering fra stiftsudvalgene: Det mellemkirkelige stiftsudvalg

Til orientering:

Domprovst Anne Birgitte Reiter informerer om nyt fra Det mellemkirkelige stiftsudvalg.

Domprovst Anne Birgitte Reiter orienterede om, at der er forbønsgudstjeneste den 24. november kl. 14 i Maribo Domkirke (samme dag sender DR den tidligere optagede forbønsgudstjeneste).

Nogle af stiftets præster og Merete Bandak deltog i Alternativ Messe Maribo den 5.-6. oktober.

Adrian Friis deltog igen i år som stiftets repræsentant i Konference for kristne og muslimske ledere i Danmark 2024 (KMS 2024).

Der er tiltrådt to nye katolske præster i stiftet (for Sct. Josefs Menighed på Lolland-Falster), Sigurd Sverre Stangeland og Daniel Ebert som hhv. sogne- og andenpræst.

16 - Orientering fra stiftsudvalgene: Kirken i sommerlandet

Til orientering og beslutning:

Sognepræst Anders Martin Lauritsen informerer om nyt fra Kirken i sommerlandet. Dertil skal stiftsrådet tage stilling til vedlagte ansøgning vedr. deltagelse i Himmelske Dage 2025.

Sager:

Stiftsudvalg for Kirken i sommerlandet (2022 - 12488)

Bilag:

Ansøgning vedr. Himmelske Dage 2025

Anders Martin Lauritsen oplyste, at der ikke har været møde i udvalget siden sidste stiftsrådsmøde. På kommende møde evalueres sommerens indsats. Udvalget forventer at bruge sit budget for året, bl.a. grundet økonomisk støtte til fem aktiviteter á 2.000 kr. (som oplyst på sidste stiftsrådsmøde).

Stiftsrådet besluttede at bevilge det ansøgte beløb til Himmelske Dage 2025.

17 - Orientering fra stiftsudvalgene: Religionspædagogisk udvalg

Til orientering:

Ebbe Balck Sørensen havde inden stiftsrådsmødet rundsendt referatet fra sidste møde den 17. september i Det religionspædagogiske udvalg (det ligger på stiftets hjemmeside). Ebbe henledte især

Ebbe Balck Sørensen informerer om nyt fra Religionspædagogisk udvalg.

opmærksomheden på "På sporet af Jesus", hvor der ikke mangler interesse, men det kniber for nogle skoler at finde penge til transport. Stiftsrådet har ikke umiddelbart ressourcer til at dække dette, så det foreslås i stedet at søge kommunerne eller menighedsrådene om tilskud til transport.

18 - Orientering fra SYLF

Til orientering:

Domprovst Anne Birgitte Reiter informerer om nyt fra Folkekirkens Skoletjeneste SYLF.

Domprovst Anne Birgitte Reiter oplyste, at SYLF har trukket sig fra Guldborgsund og Lolland Kommunes fælles indsats om dannelse, Dannelsesrygsækken, pga. manglende ressourcer (eventuelt blot midlertidigt). Derudover intet nyt.

19 - Orientering fra Folkekirkens Nødhjælp

Til orientering:

May-Brit Buchardt Horst orienterer om nyt fra Folkekirkens Nødhjælp.

May-Brit Horst oplyste, at der var rådsmøde i Folkekirkens Nødhjælp (FKN) den 5. oktober. May-Brit kunne desværre ikke selv deltage, men havde orienteret sig i mødereferatet. Som det også blev dækket af pressen, blev FKN's hovedkontor i Kyiv udsat for missilangreb den 2. september, heldigvis uden menneskelige tab.

Rådet vedtog på mødet en vedtægtsændring, så der fremover indtræder to repræsentanter for FKN's nye ungenetværk. Dertil var der på mødet bl.a. fokus på sogneindsamling.

FKN's regnskab for 2024 ser tilfredsstillende ud, med tendens til forbedring af årets resultat.

20 - Eventuelt

Ingen fra stiftsrådet deltager i det fælles stiftsrådsmøde i Aalborg den kommende lørdag.

Anders Martin Lauritsen (AMAL@km.dk)

Anne Birgitte Reiter (ABRE@km.dk)

Anne Hopkins
(anne.hopkins51@gmail.com)

Birthe Gunhild Friis (BF@KM.DK)

Ebbe Balck Sørensen
(mebalck@gmail.com)

Knud-Erik Rasmussen
(ker129@anarki.dk)

Laura Håkansson (LAHA@km.dk)

Marianne Gaarden (MARGA@km.dk)

May-Brit Buchardt Horst

Palle Jacobsen (pallejacob@gmail.com)

Johannes Olav Kruse Kristensen (Lolland
Østre Provsti)

Steen Erik Henriksen
(sthen@besked.com)

Susanne Høegh Nielsen
(snkh2208@privat.dk)

Susanne Møller (susanne@nl70.dk)

Lene Møller Krabbesmark (Lolland-
Falsters Stift)